

Migration – en nyckel till utveckling

Forummöte
Stockholm 14-16 maj

Det svenska ordförandeskapet
i det Globala forumet för migration
och utveckling, 2013-2014

REGERINGSKANSLIET

Hur migration driver utveckling

- I alla tider har människor migrerat och det finns idag 232 miljoner internationella migranter världen över.
- Migration bidrar till utveckling och är ett kraftfullt verktyg för att bekämpa fattigdom:
 - o Människor får möjlighet att öka sina inkomster och förbättra sina levnadsvillkor;
 - o Arbetskraftsmigration erbjuder möjligheter till ekonomisk utveckling, kunskapsinhämtning och kan bidra till en bättre matchning mellan utbud och efterfrågan på den globala arbetsmarknaden;
 - o Migranter och diasporagrupper bidrar till överföring av värderingar, kompetens och idéer liksom till handel och investeringar.
- Siffror från FN:s utvecklingsprogram (UNDP) visar att migranter som flyttar från länder med låg utvecklingsnivå till länder med högre utvecklingsnivå i genomsnitt upplever en 15-faldig inkomstökning, fördubblad skolgång och en 16-faldig minskning av barnadödlighet.
- Av de 3900 miljarder svenska kronor som migranter årligen skickar hem till familjer i ursprungsländer – så kallade remitteringar - går 2600 miljarder till låginkomstländer. Det är tre gånger så mycket som summan av det globala biståndet idag.
- Genom att förbättra kvalitén på rörlighet kan de positiva effekterna av migration stärkas och de negativa effekterna motverkas.
- Detta kräver en aktiv och samstämmig politik, med riktade insatser och samordnat agerande mellan olika politikområden och aktörer både nationellt och globalt.
- Det Globala forumet för migration och utveckling är en plattform för stater att utbyta erfarenheter för att skapa en sådan politik som gynnar migrationens utvecklingseffekter.

Migration utgör en stark drivkraft för utveckling och sambandet tar sig många olika uttryck. Migration kan leda till ökade inkomster för den enskilde migranten och till ökade investeringar i utbildning och hälsa. Dessutom bidrar migration till entreprenörskap och jobbskapande, bättre matchning på de internationella arbetsmarknaderna, kunskaps- och idéöverföringar och till ökade handelskontakter mellan länder.

Migrationens potential för utveckling är stor och spänner över många politikområden. Utmaningen är att hitta de policyer som underlättar för att få fram dessa gynnsamma effekter.

GFMD i korthet

Det Globala forumet för migration och utveckling (GFMD) är en unik mellanstatlig, informell och icke-bindande plattform för dialog om migration och utveckling. GFMD är öppet för alla FN:s medlemsstater men är inte en del av FN-systemet.

GFMD ska, på ett transparent och inkluderande sätt, diskutera de mångfacetterade aspekterna, möjligheterna och utmaningarna relaterade till internationell migration och dess kopplingar till utveckling. GFMD ska samlas nationell expertis från alla regioner, stärka dialog, samarbete och partnerskap och främja praktiska och handlingsorienterade resultat på nationell, regional och internationell nivå.

Sedan 2007 har över 150 stater årligen deltagit i forumsamarbetet. Sverige har varit aktivt engagerat i GFMD:s styrgrupp sedan start och bidragit både substantiellt och finansiellt. Tidigare ordföranden är Belgien 2007, Filippinerna 2008, Grekland 2009, Mexiko 2010, Schweiz 2011 och Mauritius 2012. Turkiet tar över ordförandeskapet från Sverige vid halvårsskiftet 2014.

Sveriges ordförandeskap i GFMD

Sverige är sedan den 1 januari 2013 ordförande i det Globala forumet för migration och utveckling (GFMD). Ordförandeskapet varar i 18 månader och avslutas med ett forummöte i Stockholm den 14-16 maj 2014. Mötet kommer att samla ungefär 700 deltagare från drygt 140 länder.

Temat för det svenska ordförandeskapet är "Migration – en nyckel till utveckling" och utgångspunkten är Sveriges existerande politik för migration och utveckling med betoning på samstämmighet mellan politikområdena¹. År 2009 reviderades målet för Sveriges migrationspolitik och det förtydligades att denna ska tillvarata och beakta migrationens utvecklingseffekter. Migrationspolitiken är därför en viktig del av Sveriges politik för global utveckling². Detta synsätt återfinns också i regeringens reform på arbetskraftsinvandringsområdet³ samt dess politik för cirkulär migration och utveckling⁴. Ordförandeskapet i GFMD är ett samarbete mellan det migrationspolitiska och utvecklingspolitiska området och leds gemensamt av biståndsminister Hillevi Engström och migrationsminister Tobias Billström. Genom ordförandeskapet i GFMD arbetar Sverige för att stärka utvecklingsfokuset i såväl GFMD som i den bredare internationella debatten om migration och utveckling⁵.

¹Se programskriften för ordförandeskapet i GFMD: www.regeringen.se/sb/d/17902

²Se regeringens proposition: Gemensamt ansvar – Sveriges politik för global utveckling (prop. 2002/03:122)

³Prop. 2007/08:147

⁴Prop. 2013/14:213

⁵Det svenska ordförandeskapets prioriteringar och inriktning finner man i ett programdokument, "GFMD 2013-2014 Concept Paper: Unlocking the potential of migration for inclusive development", som stöds av alla de länder och internationella organisationer som deltar i GFMD: www.regeringen.se/sb/d/17902

**Migrationsminister Tobias Billström och
biståndsminister Hillevi Engström är värdar för mötet**

Forummötet i Stockholm

Varje ordförandeskapsperiod i GFMD kulminerar i ett forummöte. Sverige arrangerar ett sådant möte den 14-16 maj 2014 i Stockholm. Som värdar för mötet står de två ansvariga statsråden, migrationsminister Tobias Billström och biståndsminister Hillevi Engström. Deltagarna är främst regeringsrepresentanter på högre tjänstemannanivå men inkluderar även ministrar, generaldirektörer samt representanter för FN-organ och andra internationella organisationer.

I anslutning till staternas forummöte hålls också, den 12-13 maj, det Civila samhällets dagar som anordnas av International Catholic Migration Commission och svenska Caritas. Där utbyter representanter från det globala civilsamhället erfarenheter och idéer på områden som i stort följer det tematiska programmet för staternas forummöte. Dessutom innehåller forummötets första dag, den 14 maj, en session som kallas Common Space, där regeringsrepresentanter, civilsamhälles-organisationer, den privata sektorn och internationella organisationer möts för gemensam diskussion.

Forummötet resulterar inte i bindande beslut utan syftet är framförallt att erbjuda en plattform där grunden för ökat samarbete och samsyn kan läggas och vidareutvecklas. I de så kallade rundabordssamtalen lär deltagarna av varandra och inspireras av olika lokala, nationella eller regionala åtgärder och policyer som ökat migrationens bidrag till utveckling. Under ett ordförandeskap samlas staterna löpande i dessa rundabord och vid de forummöten som avslutar varje ordförandeskap sker de sammanfattande diskussionerna. Genom denna dialog bidrar GFMD till den politikutveckling som krävs för att stärka migrationens bidrag till utveckling och för att hantera de utmaningar som migrationen medför.

På forummötet i maj kommer även frågor relaterade till GFMD som process att diskuteras och en så kallad "Policy Practice Database" lanseras. Denna databas kommer att innehålla exempel på migrations- och utvecklingsrelaterade policyer och projekt från all världens länder. Databasen ska fungera som både en kunskapsresurs och källa till inspiration.

Tematiska prioriteringar för det svenska ordförandeskapet

Sverige har genom ordförandeskapet belyst ett antal faktorer som möjliggör migrations positiva utvecklingseffekter. Dessa är nära sammanlänkade med politiken för global utveckling och kan främjas både genom den egna politiken och genom internationell dialog. Under det svenska ordförandeskapet har diskussionerna fokuserat på *i) hur migration kan inkluderas i globala, regionala och nationella utvecklingsdagordningar; ii) hur migration kan driva ekonomisk utveckling; och iii) hur migration kan driva social utveckling.*

Sverige har valt att dela upp dessa tre teman i sex separata, men nära sammanlänkade, rundabord.

Tema 1: Migration i globala, regionala och nationella utvecklingsdagordningar

1.1 Samstämmighetspolitik på området migration och utveckling

I detta rundabord diskuteras samstämmighet mellan migrations- och utvecklingspolitik och hur migrationsfrågor kan inkluderas i nationella, regionala och globala utvecklingsplaner och strategier. Syftet är att identifiera drivkrafter, institutioner, regelverk och politik som förbättrar samstämmighet för positiva utvecklingseffekter. Exempel ges på vad stater och internationella organisationer har gjort institutionellt och policymässigt för att förverkliga en integrerad migrations- och utvecklingspolitik. Dessutom undersöks vilka verktyg som behövs för att granska utvecklingseffekterna av densamma.

Samstämmighetspolitik för utveckling innebär kortfattat att alla politikområden ska ha som mål att bidra till en rättvis och hållbar utveckling i världen. Sverige var tidigt ute med att formulera en samstämmig politik genom politiken för global utveckling.

1.2 Inkludera migration i FN:s utvecklingsagenda post-2015

Detta rundabord fokuserar på hur migration kan inkluderas i FN:s utvecklingsmål post-2015, vilket har rekommenderats av tidigare GFMD Forummöten samt 2013 års Högnivådialog om migration och utveckling. Samtalen kan bidra till FN-processen på två sätt.

MIHELLE I MISS YOU
GIPTON LEEDS 8500

LIVERPOOL
FAZAKERLEY 8300

LAINA REBECCA RAY
LEVE MANCHESTER

COLAS FALKLANDS TEAM 1988

SYDNEY 6436

MARECAMBE
LAMASHIRE BRIAN WOLF

MILFORD
S. WALES HAVEN

WORKSOP 84-10
EDH 1990

WATERBEACH 803

EDINBURGH 8274

ZIMBABWE

8126

CANNY 1988

För det första, genom att titta närmare på nuvarande Millennieutvecklingsmål och ge exempel på hur migration bidragit till dess uppfyllande. Migrationens bidrag till specifika utvecklingsfrågor analyseras, såsom fattigdomsreducering, utbildning, hälsa och tillgång till arbete.

För det andra, genom att belysa vikten av ett globalt partnerskap för migrationsrelaterade frågor. Globala partnerskap är särskilt viktigt för migrationsfrågor eftersom dessa kräver samarbete mellan samhällets alla aktörer, på både global, regional och nationell nivå. Utvecklingsvinster av migration skulle kunna förstärkas och kostnader och migranternas utsatthet minskas genom stärkt bilateralt, regionalt och internationellt samarbete samt nationell planering.

Tema 2. Migration och ekonomisk utveckling

2.1 Förstärka utvecklingseffekterna av arbetsmarknadsmatchning och cirkulär migration

Rundabordssamtalet fokuserar på hur bättre matchning mellan utbudet av kunskaper och färdigheter och efterfrågan på de internationella arbetsmarknaderna kan bidra till att främja utveckling. Hur rekryteringen till arbetstillfällen internationellt kan bli mer transparent liksom hur olika system för erkännande av migranternas yrkeskvalifikationer kan förbättras och rekryteringskostnader minskas är viktiga aspekter i denna diskussion. Dialogen kommer också att handla om utvecklingspotentialen i

FN:s millennieutvecklingsmål formulerades år 2000 med målet att halvera fattigdomen i världen till år 2015. Stora framsteg har gjorts men redan nu pågår arbetet med att formulera en ny global utvecklingsagenda som kan ta vid då millenniemålen går ut och ligga till grund för den värld vi vill ha i framtiden. Denna kallas utvecklingsagendan post-2015.

Idag reser vi och kommunicerar lättare än någonsin tidigare, vilket erbjuder unika utvecklingsmöjligheter. **Cirkulär migration** innebär att människor rör sig mellan länder, för både kortare och längre perioder, och lämnar viktiga bidrag till utveckling i både destinations- och ursprungsland. Både arbetskraftsmigranter och internationella studenter och forskare rymmer inom begreppet.

temporär och cirkulär migration - ett fenomen som ökar i omfattning och leder till att de flesta länder är både mottagar- och ursprungsländer. Det är viktigt att länder hittar sätt att tillgodose oförutsedda behov på arbetsmarknaderna på sätt som tar hänsyn till olikheter mellan migranter, sektorer och olika nationella arbetsmarknadsmodeller. Samtalet kommer också att uppmärksamma riskerna för kunskapsflykt (s.k. "brain drain") och hur man istället kan främja kompetensöverföring (s.k. "brain gain") liksom hur migranternas rättigheter kan värnas och exploatering förhindras.

2.2 Främja positiva utvecklingseffekter av migranternas engagemang i handel och investeringar.

Att diasporagrupper bidrar till utveckling, inte minst genom sina remitteringar, är väl känt. Denna rundabordsdiskussion fokuserar på ett mindre utforskat samband mellan migration och utveckling, nämligen hur diasporagrupper kan bidra till ökad handel mellan ursprungs- och mottagarland liksom till utveckling i ursprungsländerna genom investeringar och kunskapsöverföring.

Diaspora är migranter, eller deras släktingar, som lever utanför landet där de föddes, antingen tillfälligt eller permanent, men som behåller känslomässiga och materiella band till hemlandet. Diasporagrupper bidrar ofta aktivt med kunskapsöverföring och kan bidra till handel och investeringar mellan länder.

Diskussionerna kommer vidare att beröra hur den offentliga och den privata sektorn kan samarbeta för att underlätta diasporans utvecklingsbidrag genom tillgång till finansiering för etablering av företag, tillgång till professionella nätverk och kunskap om handelsregler och företagsklimat liksom möjligheter för diasporor att bidra med kunskaper om såväl mottagar- som ursprungslandets näringsliv, kultur och språk. De deltagande länderna väntas delge varandra exempel på rättsliga och institutionella ramverk som främjar och stödjer diasporaengagemang och investeringar.

Tema 3. Migration och social utveckling

3.1 Stärka migranternas egenmakt för förbättrade rättigheter och sociala utvecklingseffekter

För att stärka migranternas egenmakt krävs att de har tillgång till både rättigheter, såsom sjukvård och utbildning, och möjligheter. Politik för att stärka migranternas egenmakt kan fokusera på tre möjliggörande faktorer: *information, röst och kopplingar*. En sådan politik är ett komplement till juridiska ramverk som garanterar migranternas grundläggande rättigheter.

Tillgång till information är en nyckelresurs för migranter, mottagande myndigheter och ursprungsländers regeringar. Migranter behöver information om sina rättigheter och skyldigheter för att kunna utnyttja sin egenmakt. Mottagande myndigheter behöver information för att kunna förstå de behov och den potential som migranter har. Ursprungsländerna behöver också information om sin diaspora om de vill involvera den i nationella utvecklingsprojekt.

En offentlig röst är både en motor för, och en konsekvens av, stärkt egenmakt. En kollektiv röst är särskilt viktig för att kunna uttrycka krav på rättigheter och för att kunna påverka, integreras och delta i samhället. Såväl myndigheter som det civila samhället spelar en viktig roll för att stärka migranternas röst.

Migranternas **röst** kan stärkas genom att uppmuntra rätten till utbildning. I Sverige, som i många andra länder har alla barn oavsett migrantstatus rätt att gå i skolan till och med gymnasiet.

I USA har man för att stärka diasporans röst och **kopplingar** till ursprungslandet skapat International Diaspora Engagement Alliance. Det är en plattform för både den privata och offentliga sektorn som stödjer diasporainitiativ för entreprenörskap, sociala innovationer och bistånd.

Tillgång till viktig **information** på ett språk man behärskar är viktigt för varje människas egenmakt. Därför erbjuds tolkning och översättning hos många mottagarländers myndigheter för vård, skola och omsorg. I Sverige finns information på flera språk om gratis sjukvård även för papperslösa på vårdcentraler och på internet, och i den offentliga sektorn anställer man mångspråkiga handläggare.

Migranter har ofta en brobyggande roll och utgör kopplingar mellan ursprungs- och mottagarländer. För goda utvecklingseffekter är det viktigt att man underlättar för migranter att bibehålla dessa kopplingar. Det är också nödvändigt att stärka migranternas kopplingar till myndigheterna i mottagarlandet, mellan migranter själva, och olika diasporaorganisationer.

3.2 Migranternas sociala och ekonomiska remitteringar och dess positiva utvecklingseffekter för hälsa och utbildning

Samtalen i detta rundabord kretsar kring hur finansiella och sociala remitteringar kan bidra till positiva utvecklingseffekter inom områdena hälsa och utbildning. Diskussionen kommer också fokusera på hur policyskapande och bilateralt och multilateralt samarbete kan bidra till att stärka sådana effekter. Det finns många positiva exempel på hur remitteringar kan bidra till positiva hälso- och utbildningseffekter i ursprungslandet. Det extra finansiella tillskottet kan användas till investeringar i den egna och familjens hälsa och utbildning. I Latinamerika har man visat att en enprocentig ökning av mottagna remitteringar ledde till en minskning av spädbarnsdödligheten med 1,2 per tusen invånare. Dessutom har positiva samband mellan remitteringar och spädbarns födelsevikter har påvisats i Mexiko och Sri Lanka. Sociala och finansiella remitteringar kan också ha positiva utvecklingseffekter inom utbildning så som ökad möjlighet för barn att gå i skolan.

Remitteringar är ett annat ord för migranternas överföringar av tillgångar till sina hemländer. Tillgångar kan vara både pengar (finansiella remitteringar) eller nya värderingar, normer och kunskap (sociala remitteringar).

Frågor om kunskapsflykt ("brain drain") och kunskapsöverföring ("brain-gain", "brain-circulation") kommer också att diskuteras. Migration kan delvis ha negativa effekter på hälsa och utbildning, så som de psykologiska effekterna för barn vars föräldrar har migrerat. Det är därför särskilt viktigt att belysa politik och god praxis som kan förhindra de negativa effekterna och maximera de positiva utvecklingseffekterna av migration för utbildning och hälsa.

Vill du veta mer?

Läs mer om GFMD och det svenska ordförandeskapet på www.regeringen.se/gfmd eller på www.gfmd.org

Du kan också följa oss på Twitter: [@gfmd2014se](https://twitter.com/gfmd2014se)

